

จุฬารณณ์ วัฒนสิน 2553: การใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ
งบการเงิน ปริญญาปรัชญานิพนธ์ สาขาวิชาบัญชี ภาควิชาบัญชี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์อุษณา กัทรมนตรี, M.B.A. 97 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาที่ผู้สอบบัญชีไทยพบในการใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยประเภทต่างๆ ในการสอบบัญชี รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ความซับซ้อนของระบบประมวลผลที่กิจการใช้ และความซับซ้อนของเทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่จำนวน 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยมีสมมติฐานว่าเป็นสำนักงานสอบบัญชีที่มีความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชี ได้รับแบบสอบถามกลับจากผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีระดับต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพตรง จำนวน 370 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Kendall's tau-c สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Spearman สถิติ Eta และสถิติ Kendall's tau-b ภายหลังการวิเคราะห์ข้อมูลได้สัมภาษณ์ผู้สอบบัญชีระดับต่างๆ อีก 10 ราย เพื่อความชัดเจนของผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่สำคัญคือ ความรู้ทางเทคนิคของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีไม่เพียงพอ การจัดโครงสร้างองค์กรและการแบ่งแยกหน้าที่งานในศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสม การกำหนดระดับอนุญาตการเข้าถึงระบบงานไม่เหมาะสม การขออนุญาตจากผู้บริหารของกิจการ และเพิ่มข้อมูลที่กิจการใช้ไม่สอดคล้องกับเทคนิคที่จะใช้ เป็นปัญหาสำคัญเรียงตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่าการใช้โปรแกรมตรวจสอบสำเร็จรูปเป็นเทคนิคที่นิยมใช้มากที่สุด เนื่องจากเป็นเทคนิคที่สามารถปรับใช้ในอนาคต ช่วยลดเวลาในการตรวจสอบ และให้ความมั่นใจในหลักฐานการตรวจสอบ สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์นั้น พบว่าลักษณะของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี และความซับซ้อนของระบบประมวลผลที่กิจการใช้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความซับซ้อนของเทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ข้อเสนอแนะคือ สำนักงานสอบบัญชีควรจัดอบรมด้านเทคนิคเชิงลึกในระดับปฏิบัติและจัดผู้เชี่ยวชาญด้านการนำเทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยมาใช้งานสำนักงานสอบบัญชี เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีมั่นใจในการใช้เทคนิคนี้ในการตรวจสอบมากขึ้น เพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีใหม่ และผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีเองควรพัฒนาความรู้ด้านเทคนิคการตรวจสอบให้เพียงพอ นอกจากนี้ ผู้บริหารของกิจการผู้รับการตรวจควรจัดการประเด็นปัญหาด้านการควบคุมสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่พบมาตรฐานการสอบบัญชีใหม่

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก